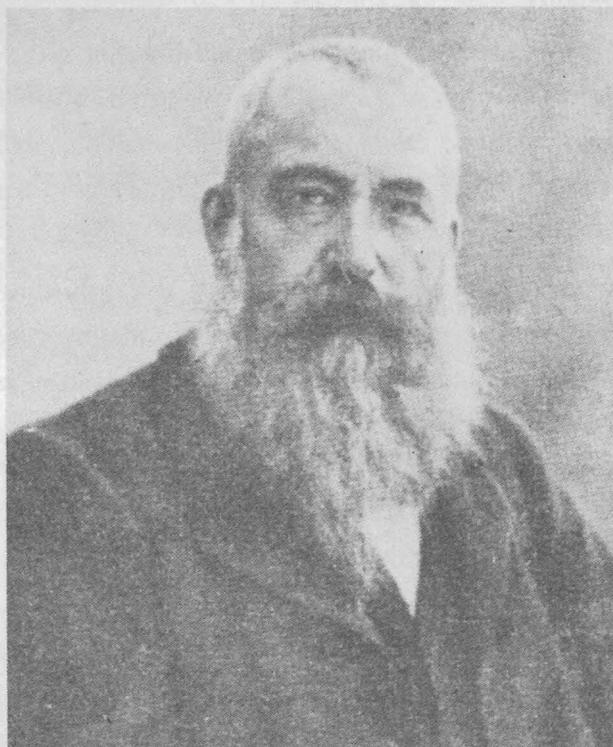

22. โคล็ด โมเนต์ (Claude Monet)

จิตรกรอิมเพรสชันนิสต์คนสำคัญ

ภาพถ่ายของโมเนต์

โคล็ด โมเนต์ เกิดในกรุงปารีสเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1840 เป็นบุตรเจ้าของร้านค้าของชำผู้พาครอบครัวอพยพไปยังเลอฮาฟวร์ (Le Havre) ซึ่งตั้งอยู่ที่ปากน้ำแซน เมื่อพ่อหนูโคล็ดอายุได้ 5 ขวบก็มีความชาญฉลาดในการวาดเส้นแล้ว เขาวาดการ์ตูนล้อเลียนจนเป็นที่เลื่องลือกันในเลอฮาฟวร์ โมเนต์ได้เห็นภาพวิหังทะเลที่เขียนโดย เออแซน บูแดง (Eugène Boudin) จากหน้าต่างโชว์ของร้านค้าแล้วให้รู้สึกเกลียดมาก แต่พอบังเอิญมาพบบูแดงตัวจริงเขาก็ไปเขียนภาพร่างกับเขาตามคำชวน ทำให้ได้ทัศนคติต่อศิลปะอย่างใหม่ในการออกไปเขียนภาพกลางแจ้งจากของจริง นอกจากนี้แล้วเขาก็ยังเริ่มสะสมภาพพิมพ์ญี่ปุ่นซึ่งได้เก็บเอาไว้จวบจนสิ้นชีวิต

โมเนต์ไปปารีสใน ค.ศ. 1859 เมื่ออายุ 19 ปี ได้ไปเที่ยวดูงานศิลปะในงานแสดงภาพของทางการ (Salon) หลายครั้ง เขาไม่ยอมกลับบ้านแล้วก็ไม่เข้าเรียนในสถาบันวิจิตรศิลป์ (École des Beaux Arts) ด้วย แต่ไปเริ่มเรียนในสำนักสวิส (Atelier Suisse) ที่ กุสตาฟ กูร์เบท์ เคยเรียน และกามิลล์ ปีซาร์โร มาบ่อย ๆ ปีถัดไปโมเนต์ได้เห็นภาพของกูร์เบท์ และเออแซน เดอลาครัวซ์ ซึ่งออกแสดงในร้านขายภาพแห่งหนึ่งร่วมกับงานของพวกจิตรกรบาร์บิซง

โมนีท์จำต้องจากปารีสไปเป็นทหารอยู่ในแอลจีเรียถึงสองปี จนกระทั่งป่วยหนัก บิดาจึงจ่ายเงินเพื่อให้โมนีท์กลับบ้านได้ก่อนกำหนดสองปี เมื่อกลับมาจึงเจออาฟร์เขาก็ดูพบกับจิตรกรที่ชื่อก้องกึ่ง (J.B. Jongkind) ซึ่งกลับจะมีอิทธิพลต่อเขายิ่งกว่าบุแดงเสียอีก

เขากลับมาปารีสอีกครั้งในปลายปี ค.ศ. 1862 ยอมเข้าเรียนกับ Charles Gleyre ณ สถาบันจิตรศิลป์ตามใจบิดามารดา ทั้งที่มีความคิดเป็นปฏิปักษ์กับหลักการเขียนภาพแบบเก่า เขากับเพื่อนนักเรียนมี บาซีย์, เรอนัวร์ และซีสตีลีย์ รวมกลุ่มกันแยกตัวออกจากคนอื่นๆ แล้วในปี ค.ศ. 1863 ก็พากันไปฉลองเทศกาลอีสเตอร์ที่ชายฝั่ง ในป่าพงเดนโบล พร้อมทั้งเขียนภาพต้นไม้ในกลางแจ้ง ห้องเรียนของ Gleyre ก็ปิดลงปลายปีนั่นเอง

โมนีท์ขาดแคลนเงินทองหนักเมื่อช่วงเข้าปี ค.ศ. 1865 บาซีย์จึงให้โมนีท์มาอยู่กับเขาในห้องพัก ขณะนั้นโมนีท์มีภาพทิวทัศน์ปากน้ำแซนแวนแสดงอยู่ในงานศิลปะกรรมของทางการถึง 2 ภาพ ชื่อของเขามักจะทำให้คนดูเข้าใจสับสนกับ เอดัวร์ มาเนท์ ส่วนตัวโมนีท์เองนั้นแอบชื่นชมมาเนท์มานับตั้งแต่ “งานแสดงศิลปะกรรมที่ถูกปฏิเสธ” (Salon des Refusés) ในปี ค.ศ. 1863 แล้ว และเขาเตรียมเขียนภาพ *Luncheon on the Grass* ขนาดใหญ่มาแข่งกับมาเนท์ด้วย แต่ภาพของเขาจะต้องออกไปเขียนกลางแจ้งจริงๆ ให้มากที่สุด ซึ่งผิดกับของมาเนท์ ในปีที่บ้านชายฝั่ง เขาลงมือเขียนภาพร่างไปจนกระทั่งถึงการจัดองค์ประกอบขั้นสุดท้าย แต่แล้วกูร์เบท์ซึ่งมีฝีมือแปร่งบ่อยๆ ที่เขาชอบทำตามก็มาหาเขาและแนะนำให้เขาเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่าง ซึ่งเขาก็ทำตามและมารู้สึกเสียใจภายหลัง เขาจึงเลิกเขียนภาพนี้แล้วเลือกเขียนภาพเหมือนนางแบบคนหนึ่ง ซึ่งก็คือ ภรรยาลับของเขาเองชื่อ กามีย์ (Camille) แล้วเขาก็นำภาพนี้ออกแสดง ณ ซาลง ปี ค.ศ. 1866 แทน ภาพนี้เป็นที่ยอมรับโดยมีนักประพันธ์ชื่อ เอมีล โซล่า เขียนชมว่ามีชีวิตชีวาและมีพลัง นักวิจารณ์ก็ชมกันมาก

ชื่อเสียงของโมนีท์ทำให้บิดามารดาส่งเงินมาให้ใช้อีก ทำให้เขามีกำลังใจเขียนภาพวิวกรุงปารีสต่อไปด้วยการทดลองให้แสงสีในภาพ แล้วก็ได้ภาพที่ตั้งใจออกมา คือ *Women in the Garden* ซึ่งนับเป็นภาพแรกที่มีแสงส่องลงต้องร่างคนตรงตามความเป็นจริงที่สุด ภาพนี้สูงกว่า 8 ฟุต

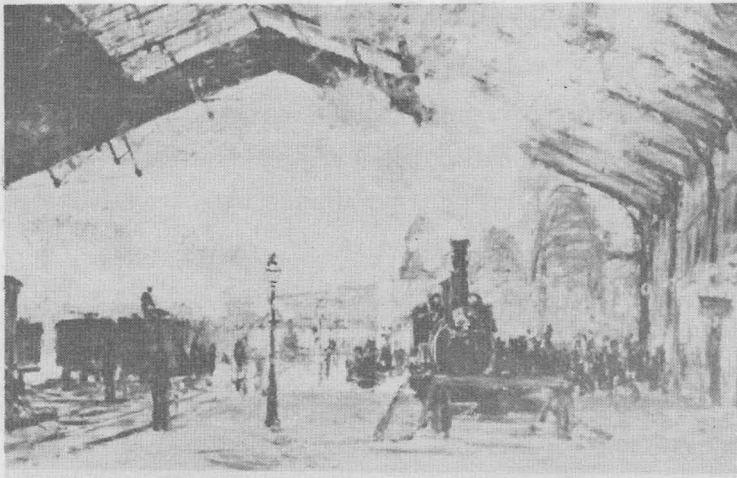
เขาประสบกับชีวิตยากแค้นอีกในปี ค.ศ. 1867 บาซีย์ได้ซื้อภาพ “สตรีในสวน” นั้นไปในแบบผ่อนจ่ายครบในสี่ปีเพื่อช่วยภาระการเงินของโมนีท์ แต่ก็ไม่ช่วยได้มากนัก ภาพนี้ถูกปฏิเสธจากซาลงปี ค.ศ. 1867 ในขณะที่กามีย์ก็กำลังใกล้กำหนดคลอดนั้น โมนีท์ถูกบังคับให้กลับไปอยู่บ้านในฤดูร้อน เขาจำต้องทิ้งกามีย์ให้คลอด จอง โมนีท์อยู่ในปารีสตามลำพัง สภาพสิ้นหวังนี้ทำให้เขาแทบจะฆ่าตัวตาย

ปีต่อๆ ไปชีวิตเขาก็ไม่สู้ดีขึ้นเท่าใดนัก เขาไม่มีเงินซื้อสื่ออยู่เป็นประจำ และบ่อยครั้งที่เดียวที่ได้สัมผัสด้วยวิธีซื้อเชื่อ พ่อค้าให้สื่ออะไรมาก็ต้องเอาไว้

ณ ร้านกาแฟบาร์บิวซ์ในปารีส อันเป็นสถานที่พบปะซึ่งจิตรกรและนักเขียนมาถกเถียงกันในปัญหาเทคนิคการเขียนภาพนั้น โมนีท์ก็ได้ขี้คิดไปใคร่ครวญและทดลองทำต่อไป เขามุ่งทำแต่ภาพ

วิวในฤดูหนาวพร้อม ๆ กับซีสตีลย์และปีซาร์โร และที่บูจิวาลริมฝั่งน้ำแซน เขากับเรอนัวร์ก็เขียนภาพศึกษาเรื่องแสงสะท้อนบนผิวน้ำด้วยกัน เมื่อเรอนัวร์เกิดความท้อถอยขึ้นมาครั้งใด ก็จะได้โมนีท์คอยให้กำลังใจอยู่

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1870 ก่อนสงครามฝรั่งเศส-ปรัสเซียจะระเบิดขึ้นนั้น โมนีท์ก็สมรสกับกามีย์ แต่ในฤดูใบไม้ร่วงที่ตามมาเขาก็หนีสงครามไปอยู่ลอนดอน และได้รับการแนะนำให้รู้จักดูรอนด์-รูเอล พ่อค้าภาพที่จะมาเป็นผู้อุปถัมภ์ศิลปะอิมเพรสชันนิสต์คนสำคัญ ขณะนั้นปีซาร์โรก็อยู่ในลอนดอนด้วย เขากับโมนีท์เขียนภาพกลางแจ้งอยู่ด้วยกันและพากันไปดูงานของคอนสแตนติเบิลและเทอร์เนอร์ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ เมื่อสงครามเลิกโมนีท์ก็เที่ยวฮอลแลนด์แล้วจึงกลับคืนสู่ประเทศฝรั่งเศส เพื่อตั้งหลักฐานครอบครัวกับกามีย์ในอาร์จงเตย ริมฝั่งแม่น้ำแซนใกล้กรุงปารีส เขามีเรือลำเล็ก ๆ ลอยในแม่น้ำ เพื่อจะได้เฝ้าดูแสงที่ส่องต้องระลอกคลื่นขณะทำงาน เรอนัวร์ก็มักจะมาเขียนภาพอยู่กับเขาด้วย และในฤดูร้อนปี ค.ศ. 1874 ก็มีมานีท์มาร่วมด้วยอีกคนหนึ่ง ในที่สุดมานีท์ก็เลิกวิ่งกิจการเขียนภาพกลางแจ้ง

ภาพสถานีรถไฟเก่าที่แซงต์
ลาซาร์ ค.ศ. 1877

งานแสดงภาพของกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ครั้งแรกที่จัดขึ้นในปารีส ค.ศ. 1874 นั้น ได้โมนีท์เป็นแรงสำคัญผู้หนึ่งในการจัด ภาพเขียนของเขาชื่อ **Impression : Sunrise** (ภาพจับตายามอรุณรุ่ง ค.ศ. 1872) เป็นจุดสนใจให้ถูกโจมตี ขณะเดียวกันก็ให้ชื่อเรียกแก่กลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ เขายังคงมีสภาพยากไร้ไปอีกหลายปี ในเวลาเช่นนี้ได้มานีท์มาช่วยบ้าง ทำให้เขาสามารถฝ่าฟันต่อไป บุตรคนที่สองของเขาชื่อ มีเซล เกิดในปี ค.ศ. 1878 แล้วในฤดูใบไม้ร่วงปี ค.ศ. 1879 กามีย์ก็เสียชีวิต

โมนีท์อยู่ในสภาพสิ้นหวัง แต่เขาก็มียังมีงานส่งไปยังซาหลง ปี ค.ศ. 1880 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในระยะเวลาสิบปี ภาพเขียนของเขาได้แสดงภาพหนึ่ง และในปีนั้นเองเขาก็เปิดงานแสดงส่วนตัวขึ้น ทำให้ฐานะค่อยๆกระเตื้องขึ้นบ้าง ต่อมาเมื่อถูกเฮ็คการ์ เดอกาส์ กล่าวหาว่าไปสนับสนุนการตัดสินภาพของ